Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 26 май сешанба

Сотувда эркин нархда № 104 (1885)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурини амалга ошириш, республикада ташқи иқтисодий алоқалар, халқаро муносабатлар ва дипломатия соҳасида малакали мутахассислар тайёрлашни такомиллаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ**:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 27 апрелдаги Ф-840-сон Фармойишига мувофиқ Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети фаолиятини ўрганиб чиққан Комиссиянинг хулоса ва таклифлари эътиборга олинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, 1998/99 ўқув йилидан бошлаб Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетига:

талабалар қабул қилиш республикада олий ўқув юртлари учун белгиланган тартибда, тест синовларининг рейтинг натижалари асосида амалга оширилади;

таълим йўналишлари бўйича қабул режаси Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ва Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идораларнинг кадрларга бўлган реал эҳтиёжларини, университетда ўқув жараёнининг сифатли ташкил этилиши учун шарт-шароитларни ҳисобга олган ҳолда белгиланади. Белгиланган умумий қабул режасининг 50 фоизи давлат грантига, 50 фоизи шартнома асосида қабул қилинаётган талабаларга ажратилади;

бошланғич курсга талабалар қабул қилиш ва ўқитиш тугатилади;

Ўзбекистон Республикаси фуқароларини талабаликка шартнома асосида қабул қилишда тўловларни бошқа давлатлар валютасида амалга ошириш ман этилади.

3. Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги тасарруфига ўтказилсин.

Университет ректори вазифаси Ташқи ишлар вазири зиммасига юклансин.

Университетнинг ўзига хос хусусиятларини инобатга олган ҳолда, 1998/99 ўқув йилидан бошлаб бакалавриатда ўқиш муддати — 5 йил, магистратурада — 2 йил этиб белгилансин.

Университетга 1998/99 ўқув йилигача қабул қилинган талабалар мавжуд бўлган шартномалар асосида 4 йиллик бакалавриат ўқув дастурлари бўйича таянч олий таълим оладилар.

4. Ташқи ишлар вазирлиги бир ой муддатда:

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда университетнинг таълим йўналишларини, мутахассисликлари бўйича малака тавсифномаларини, ўқув режаси ва дастурларини қайта ишлаб чиқсин ва тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

Янги ўқув режаси ва дастурларини ишлаб чиқишда ҳар томонлама чуқур билимга эга бўлган малакали, замонавий талабларга жавоб берадиган, бой миллий ва умуминсоний қадриятларни ўзлаштирган, ўз Ватани ва халқига содиқ мутахассисларни тайёрлаш энг муҳим вазифа деб ҳисоблансин.

Давлат тест маркази билан биргаликда бўлажак тест синовларини юксак савияда ўтказиш учун зарур ташкилий чора-тадбирларни амалга оширсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва Адлия вазирлиги билан биргаликда университетнинг Уставини қайта ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

(Давоми 2-бетда).

“ЭВЕРЕСТ” АЛЬПИНИСТЛАР ЭКСПЕДИЦИЯСИ АЪЗОЛАРИГА

Азиз ватандош альпинист-спортчилар!

Сизларнинг “дунё томи” деб ном олган — Эверестни забт этиб, ўзбек халқи номи ва байроғини ер юзининг энг баланд чўққисига мангу муҳрлаганингиз ҳақидаги хушхабар менга катта мамнуният ва ғурур бағишлади.

Халқимиз ватанпарварлик жасоратингизни зўр ҳаяжон билан кузатиб турди ва ғалабангизни катта олқиш билан кутиб олди.

Юксак чўққи сари йўлингизда кўплаб мураккаб қийинчилик ва машаққатларни енгиб ўтганлигингизни биламиз. Сизнинг мақсад сари қатъият билан олға интилганлигингиз халқимиз табиатига хос бўлиб, бу — юртимиз руҳи ва иродасининг юксак намунасидир.

Ватанимиз довруғини дунёга таратган ушбу ғалабангиз мустақиллигимизнинг етти йиллигига муносиб туҳфа бўлди.

Самога туташ чўққи узра қадалган Байроғимиз бизнинг озодлик ва ободлигимиз тимсоли сифатида абадий ҳилпираб турсин!

Барчангизни она-юртимизга соғомон қайтишингизни тилайман!

Омад сизларга ёр бўлсин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти

ЭВЕРЕСТГА ЎЗБЕКИСТОННИНГ ДАВЛАТ БАЙРОҒИ ТИКИЛДИ

1998 йил 22 май кунидан бошлаб Эверест чўққисида мустақил Ўзбекистоннинг давлат байроғи ғолибона ҳилпирай бошлади. 8848 метр баландликда жойлашган дунёнинг бу юксак нуқтасига мамлакатимиз байроғини биринчи бўлиб алпинист Рустам Ражабов олиб чиқди.

— Маҳаллий аҳолининг гувоҳлик беришича, бу ерда кўпдан буён об-ҳаво шароити ҳозиргидай ноқулай бўлмаган экан, — дейди телефон орқали экспедиция раҳбари Анатолий Шабанов. — Лекин шунга қарамасдан, биз барча қийинчиликларни енгиб ўтиб ҳамда 12 давлатдан келган 15 та альпинистлар гуруҳини ортда қолдириб, мақсадга эришдик — Эверест чўққисини забт этдик.

Рустам Ражабовдан кейин Эверест чўққисига Олег Григорьев, Светлана Баскакова, Илёс Тухватуллин, Андрей Заикин, Алексей Докукин кўтарилдилар. Рустам Ражабовнинг ўзи мен билан биргаликда иккинчи марта чўққига чиқди.

Ҳозир ҳаётимиздаги энг бахтли кунларни кечирар эканмиз, мамлакатимиз Президенти, ҳукумати, Давлат спорт қўмитаси, Ўзбекистон Альпинизм федерацияси ҳамда ҳомийларимиз — “Ўзбекистон ҳаво йўллари” Миллий авиакомпанияси ва Американинг “Интерпробизнес” корпорациясига миннатдорлигимизни изҳор қиламиз. Уларнинг қўллаб-қувватлаши туфайли бизнинг энг катта орзумиз амалга ошди.

Биз бу ерда бозор муносабатларига ўтишдек қийин пайтда 15 кишидан иборат экспедицияни сафарга жўната олган давлатимиз мустақиллигининг аҳамияти нечоғлиқ улкан эканини алоҳида ҳис қилдик. Биз бу ғалабамизни Ватанимизга, мустақиллигимизнинг 7 йиллигига бағишлаймиз.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

1998/99 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида

“Таълим тўғрисида” ва “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунларини, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Таълим-тарбия ва кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан ислоҳ қилиш, баркамол авлодни вояга етказиш тўғрисида”ги Фармонини бажариш юзасидан замонавий билимлар ва кўникмаларга эга бўлган юқори малакали мутахассислар тайёрлаш, умумий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимини замонавий талабларга жавоб берадиган ўқитувчи ва педагог-муҳандислар билан таъминлаш ҳамда олий таълим муассасаларига қобилиятли ёшларни сифатли танлаб олиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ**:

1. 1998/99 ўқув йилида бакалаврлар тайёрлаш бўйича умумий қабул сони 42 минг, шу жумладан 21 минг давлат грантлари асосидаги қабул квоталари белгиланиб, улар Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасалари ҳамда таълим йўналишлари бўйича тақсимлансин.

Белгилансинки:

олий таълим муассасаларига ўрнатилган қабул режасининг 50 фоизи давлат грантлари ҳисобидан, қолган 50 фоизи тўлов-контракт асосида ташкил этилсин;

олий таълим муассасаларига қабул барча учун (ҳам грантлар, ҳам контракт бўйича) тенг ҳуқуқлилик, ягона қабул қоидалари асосида амалга оширилиб, тест синовларида энг юқори балл тўплаган абитуриентларнинг давлат грантлари бўйича биринчи навбатда қабул қилиниш ҳуқуқи таъминлансин;

қолган абитуриентлар тест баллари рейтинги асосида ўрнатилган тўлов-контракт квоталари доирасида қабул қилиниш ҳуқуқига эгадир.

2. Қабулни ташкил этиш билан боғлиқ масалаларни ечиш учун Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг таркиби тасдиқлансин.

3. Давлат комиссияси Вазирлар Маҳкамасига:

Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига талабалар қабул қилиш тартиби ва қоидалари

(Давоми 2-бетда).

Бағдод туманидаги Дон маҳсулотлари очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятида чорва моллари учун тўйимли озуқа ҳисобланган ўт уни ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Айни пайтда мазкур цехда бир кеча-кундузда 8 тонна ўт уни ишлаб чиқарилмоқда. Мутахассисларнинг эътироф этишича, омухта ем таркибига ўт уни қўшилганида унинг тўйимлилиги, сифати кескин ортади. Чунки табиий ҳолда қуриган ўт-ўланларда қанд, турли витаминлар 50-60 фоиз сақланадиган бўлса, ўт уни таркибида бу моддалар 100 фоиз сақланиб қолади.

СУРАТДА: Бағдод ДМҲЖ бош механиги Анваржон Машрабов Хонқа ДМҲЖ омухта ем тайёрлаш цехи бошлиғи Тоҳиржон Раҳматуллаевга янги цех иш жараёни ҳақида сўзлаб бермоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ШТАБ ЙИҒИЛИШИ

Андижон вилоятидаги Хўжаобод газ омбори қурилишида мазкур қурилиш республика штабининг йиғилиши бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков бошқарди.

Йиғилишда мамлакатимиз ёқилғи-энергетика тармоғининг бу муҳим иншоотини бунёд этишни жадаллаштириш, унинг биринчи навбатини тезроқ ишга тушириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Тегишли вазирликлар, идора ва ташкилотлар раҳбарларининг бу борадаги ахборотлари тингланди. Газ омборини фойдаланишга топширишга хизмат қиладиган муҳим иншоотларни қуриб битказиш муддатлари, хориждан келтирилаётган ускуна ва жиҳозларни сифатли созлаш ва ишга тушириш билан боғлиқ вазифалар белгиланди. Бу борада мутасадди раҳбарларга аниқ топшириқ ва кўрсатмалар берилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Қ. Ҳаққулов, вилоят ҳокими Қ. Обидов қатнашди.

К.НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.

ҲИСОБИНИ БИЛГАН ҲАМЁНИДАН АЖРАЛМАС

Мамлакатимизда бозор муносабатлари босқичма-босқич, изчиллик билан шаклланиб бораётган ҳозирги шароитда иқтисодий қолоқлик ботқоғига ботган корхоналар ва хўжаликлар ривожланиш йўлига тўсиқ эканлиги тобора равшан бўлмоқда. Нима қилиш керак?

БОЗОРГА ЭМАС, ОМБОРГА...

Республика Давлат мулки қўмитаси ҳузуридаги Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитасининг Андижон вилояти бошқармаси ходимларининг фикрича, аввало, шундай корхона ва хўжаликларни аниқлаш, уларнинг молиявий аҳволини чуқур ўргангандан кейингина тугал бир фикрга келинади: қолоқликка барҳам бериш чора-тадбирлари белгиланади, ё бошқа йўл қидирилади. Шу мақсадда вилоятдаги 450 дан ортиқ жамоанинг иши таҳлил этилди. Натижада 114 та корхона иқтисодий ночор аҳволга тушиб қолгани аён бўлди. Бунинг сабаби нимада?

Марҳамат шаҳридаги 26-очиқ турдаги подшипник ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти кундузи чироқ ёқиб қарасангиз ҳам кассасида бир мири топилмайдиган корхоналардан бири. Аммо унинг раҳбарлари пул топиш ўрнига турли хил баҳоналарни рўкач қилиш билан овора:

— Подшипник тайёрлаш учун зарур бўлган хомашё асосан хориждан келтирилади. Бунга маблағимиз йўқ.

— Дебиторлик ва кредиторлик қарзларимиз кун сайин кўпаймоқда....

Тўғри, сўнгги фикрда жон бор: корхонанинг дебиторлик қарзи салкам саккиз миллион сўмга яқинлашиб қолди. Кредиторлик қарзи эса 42 млн. 927 минг сўмни ташкил этади. Шундан 15 млн. 195 минг сўмдан зиёдроғи муддати ўтган қарзлардир.

Бугунги кунда ташқаридан биров келиб, бу қарзларни ундириб ёки узиб бермаслиги ҳаммага аён. Ана шу муҳим юмушлар билан раҳбарларнинг ўзлари шуғулланишлари зарур. Улар эса жон куйдиришни хоҳламай, осон йўлни танлашди (боқимандалик касали қон-қонига сингиб кетган-да): Давлат мулки қўмитаси кўмагида 16 млн. 800 минг сўм кредит олинди. Бироқ мутасаддилар ушбу маблағдан оқилона фойдаланиш, иш ўринларини сақлаб қолган ҳолда бозорнинг талаб-эҳтиёжидан келиб чиқиб, харидоргир, сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ҳам уддасидан чиқолмадилар. Оқибатда корхонанинг молиявий ҳолати кундан-кунга ёмонлашиб бораверди. Ҳозир унинг жами қарзи 65 миллион 544,7 минг сўмга етди. Билган одамга бу маблағ чакана эмас!

Ҳақли савол туғилади: мамлакатимизда мазкур корхонада ишлаб чиқарилаётган подшипникларга эҳтиёж борми ёки йўқ? Мутахассисларнинг эътирофича, бунга ҳозирча талаб оз. Шундай экан, сифатли, харидоргир маҳсулот ишлаб чиқариш билангина ижобий молиявий кўрсаткичларга эришиш мумкинлигини корхона, қолаверса, тармоқ раҳбарлари ўйлаб кўрдиларми? Ахир, республикамизда кенг кўламда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг асосий мақсади халқ хўжалигининг бутун тизими барқарор ва самарали ишлашини таъминлаш эмасми?

(Давоми 2-бетда).

АЙЛАНАДИ СОАТ МИЛЛАРИ

ДУШАНБА ХАБАРЛАРИ

● ЭҲТИРОМ

ТИЛЛАР ФЕСТИВАЛИ

Махсус мухбиримиз Набижон Собир хабар қилади: фарғоналиклар буюк ҳамюртлари Аҳмад ал Фарғоний таваллудининг 1200 йиллиги шарафига қатор тадбирлар, турли маросимлар ўтказишмоқда. Яқинда Фарғона шаҳар халқ таълими бошқармаси ташаббуси билан тиллар фестивали ўтказилди.

Фестивални 25-ўрта мактаб ўқувчилаври ўзбек тилида буюк боболари ҳаётига бағишланган адабий -мусиқий композицияни намойиш этиш билан бошлаб бердилар. Ўқувчилар ал Фарғонийнинг ҳаёт йўли, айниқса, унинг математика ва жўғрофия фани ривожига қўшган улкан ҳиссасини саҳнавий кўринишларда жонлантирдилар. 13-ўрта мактаб ўқувчилари эса рус тилидаги композицияда буюк алломанинг фалакшунослик илмидаги бебаҳо ютуқларини талқин этдилар.

Шаҳардаги француз тилига ихтисослашган 3-ўрта мактаб ўқувчиларининг тадбирлари ҳам кўпчиликка манзур бўлди. Улар соф француз тилида ал Фарғоний — ал Фраганус (бобомиз Ғарбда шундай ном билан машҳур бўлган)нинг ўрта аср Оврупо фани ривожига кўрсатган таъсирини саҳнада ифодалаб беришди. Франциялик меҳмон Мишель Малей ўқувчиларнинг билими ва француз тилида ижро этилган саҳна кўринишларига юксак баҳо берди. 6-мактаб ўқувчилари немис тилида, 22 -ўрта мактаб тарбияланувчилари эса корейс тилида машҳур ўтмишдошларига эҳтиром билдирдилар.

Жаҳоннинг бир неча тилларини мукаммал эгаллаган ва уларда нодир илмий асарларини хатга туширган буюк бобомизнинг ана шу кўп тиллилик хислати ҳам янги авлодларга жиддий сабоқ эканлигини ўтказилган фестиваль яна бир карра тасдиқлади.

● ХАЛҚАРО ҲАМКОРЛИК

ҲАМШИРАЛАР ТАЙЁРЛАШ МАРКАЗИ

Тошкент давлат 2-Тиббиёт институти ва АҚШнинг Чикаго шаҳридаги Иллинойс университети ўртасида яқин ҳамкорлик алоқалари вужудга келган. 1992-1997 йиллар мобайнида институт мутахассисларидан 15 нафари тиббиётнинг неонатология ва педиатрия соҳалари бўйича ана шу машҳур хорижий университетда малака ошириб қайтдилар.

Ўтган йили эса АҚШнинг биринчи хоними Ҳиллари Клинтоннинг Ўзбекистонга ташрифи давомида мазкур шифохонада Аёллар саломатлик маркази очилди. Бундай марказнинг очилиши халқимизга тиббий ёрдам кўрсатиш ишларини янада юқори даражага кўтаришга имконият яратди.

— Яқинда 2-ТошдавТИ шифохонасида кишини хурсанд қиладиган яна бир воқеа юз берди, — деб ёзади жамоатчи мухбиримиз Ш.Тўлаганов. — Бу ерда америкалик ҳамкорлар ҳомийлигида ҳамшираларни ўқитиш маркази иш бошлади. Марказнинг очилиш маросимига АҚШнинг Ўзбекистондаги элчисихонаси вакили Жозеф Лимпрехт жаноблари, Америка Халқаро Ривожланиш Агентлигининг Ўзбекистондаги вакили Лоэс Годексон хоним ташриф буюрдилар.

Марказ етарли даражада асбоб-ускуналар, адабиётлар, кўргазмали қуроллар ҳамда видеоматериаллар билан таъминланган. Ушбу марказ акушерлар ва туғруқхоналарда меҳнат қилаётган заҳматкаш ҳамшираларимизнинг малакасини ошириш ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўша бошлади.

● АССАЛОМ, ЁЗ!

ОРОМГОҲЛАР ШАЙ

Ўқув йилини якунлаган болакайларимизнинг бир қисми сўлим оромгоҳлар ва соғломлаштириш масканларига йўл оладилар.

— Андижонлик ўқувчиларни, — деб ёзади мухбиримиз О.Шодмоналиев, — 32 та оромгоҳ ўз оғушига олишга шай турибди. Шулардан 22 таси қишлоқ хўжалиги жамоалари, корхоналар ва ташкилотлар тасарруфидаги масканлардир.

Оила йилида Андижон вилоятида 27 минг 800 нафар ўғил-қиз соғломлаштириш лагерларига йўл оладилар. Шундан 8 минг 900 нафар ўқувчи мактабларда ташкил этилган кундузги дам олиш жойларига қатнайдилар. Айниқса, Бўз туманидаги «Истиқлол», Избоскан туманидаги Элатон қишлоғи ҳудудидаги ўрмонлар бағрида жойлашган оромгоҳлар жонга роҳат бағишлайдиган даражада ободонлаштирилган, озода, саришталик ҳукмрон. Бу ерларда болаларни тоза ичимлик суви билан таъминлашга алоҳида эътибор қилинмоқда.

● СОЛИҚ ТИЗИМИДА

НАЗОРАТ КУЧАЙТИРИЛАДИ

Йилнинг ўтган беш ойи мобайнида республика Давлат солиқ хизмати ходимлари томонидан савдо шоҳобчалари ва бозорлар бўйлаб 8415 та текширув ўтказилди. Шу жараёнда 468 минг 821 қути акциз маркасиз сигареталар, 60 минг 69 шиша алкоголли ичимликлар савдодан олиб қўйилди, кўплаб яширин ароқ цехлари фош этилди. Қонунбузарларга нисбатан 6,5 миллион сўм маъмурий жарима қўлланилди.

Шу билан бирга, олиб борилаётган ишлар ҳали талаблар даражасида эмас. Масалан, шу йил 16 майда Тошкент шаҳридаги бозорлар бўйлаб ўтказилган текширув давомида ҳамон акциз маркасиз маҳсулотлар ва алкоголли ичимликлар билан савдо қилиш ҳоллари давом этаётган ҳоллари аниқланди. Айрим туманлар давлат солиқ инспекциялари фаолиятида рейд ва текширувлар мунтазам тус олмаган. Маҳаллий ҳокимликлар ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари билан ҳамкорлик суст йўлга қўйилган. Тошкент шаҳрининг Ҳамза, Бектемир ва Акмал Икромов туманларидаги бозорлар бўйлаб давлат солиқ қўмитаси масъул ходимлари ўтказган текширув давомида шундай камчиликлар намоён бўлди.

Текширув якунлари бўйича ишдаги камчиликлар учун Ҳамза тумани давлат солиқ инспекцияси бошлиғининг муовини Б.Асомов, Бектемир тумани давлат солиқ инспекцияси бўлим бошлиғи Ш.Тўрақулов, давлат солиқ инспектори Ғ.Аҳмедов ва Акмал Икромов тумани давлат солиқ инспекцияси бўлим бошлиғининг муовини Р.Тошбоев ўз вазифаларидан озод этилдилар. Бошқа бир қатор ходимларга ҳам интизомий жазо кўрилди, назоратни кучайтириш бўйича тегишли тадбирий чоралар белгиланди.

Телефонларимиз: 133-15-22, 133-52-55, 133-07-48, 136-37-85

Соат милларини М.САФАРОВ кузатди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда)

5. Ташқи ишлар вазирлиги университетнинг профессор-ўқитувчилари таркибини мунтазам мустаҳкамлаб бориш, педагогларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ишларини таъминласин.

Давлат тест маркази (Кадрлар тайёрлаш сифатини назорат қилиш, педагог кадрлар ва таълим муассасалари аттестацияси бошқармаси) билан биргаликда 1998 йил 1 июлга қадар университетнинг профессор-ўқитувчиларини аттестациядан ўтказсин.

6. 1998/99 ўқув йилидан бошлаб кадрларга буюртма берувчи асосий ташкилотлар — Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ва Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги тизимидаги юқори малакали мутахассисларни университетнинг ўқитиш жараёнига жалб этиш амалиёти жорий этилсин ва ривожлантирилсин.

7. Университетда таълим йўналишлари бўйича чет тилларда кенг мавзуда маърузалар ўқиш ва махсус курсларни ўқитиш учун Ўзбекистон Республикасида фаолият кўрсатаётган нуфузли халқаро ташкилотлар, хорижий давлатлар элчихоналари ва ваколатхоналарининг малакали мутахассисларини таклиф этиш назарда тутилсин ва қўллаб-қувватлансин.

8. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ва Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги мунтазам равишда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетининг моддий-техника базасини замонавий дарсликлар ва ўқув адабиётлари, компьютерлаштирилган ўқув дастурлари ва бошқа техник воситалар билан мустаҳкамлашни бюджетдан ташқари жамғарма маблағлари ҳисобидан таъминласинлар.

9. Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 24 октябрдаги 491-сон қарорининг 10-банди ва 7-бандининг университет раҳбариятига талабалар қабулини ташкил этиш, ўқув режаси ва дастурларини, штат жадвалини мустақил равишда тасдиқлаш ҳуқуқини беришга оид қисми ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 12 ноябрдаги 526-сон, 1994 йил 2 мартдаги 111-сон, 1995 йил 31 майдаги 195-сон, 1995 йил 20 июндаги 231-сон қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

10. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ташқи ишлар вазирлиги билан биргаликда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетининг молиявий таъминотига тегишли ўзгартиришлар киритсин.

11. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари А. Азизхўжаев зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил 22 май

«ШАҲЗОД»НИНГ ТАРМОҒИ КЎП

Зарбдор туманидаги «Шаҳзод» хусусий агрофирмаси шу кунларда муваффақиятли фаолият олиб бормоқда. Айни пайтда агрофирма жамоаси 250 гектар майдонда деҳқончилик қилмоқда. Унинг 132 гектарига буғдой, 88 гектарига пахта, 30 гектарига маккажўхори экилган.

Яқинда агрофирма қошида тикув цехи ҳам иш бошлади. Натижада 50 нафар хотин-қиз иш билан таъминланди. Бу ерда махсус иш кийимлари, қўлқоп, пахта заводлари учун хирмон ёпқич (тенд) ва чойшаблар тикилмоқда.

Яқин келажакда агрофирмада тўқув цехини ташкил этиш режалаштирилган.

СУРАТДА: тикувчи Мақсуда Маматова, «Шаҳзод» агрофирмаси раҳбари Шоҳдор Ортиқов, тикувчилар Раиса Қудратова ва Райҳон Қўшмирзаева тикув цехида.

Б. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
ҚАРОРИ

1998/99 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига қабул тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда)

тўғрисидаги Низомга ушбу Қарор талаблари асосида тегишли ўзгартиришлар;

юридик ва жисмоний шахслардан тушган аризалар ва тест синовлари натижаларидан келиб чиққан ҳолда, таълим муассасаларига ўрнатилган умумий қабул режаси доирасида, таълим йўналишлари ва қабул кўрсаткичлари бўйича зарур бўлган ўзгартиришлар тўғрисида таклифлар киритсин.

4. Олий таълим муассасаларига эга бўлган вазирлик ва идоралар бир ҳафта муддатда ўзларига қарашли таълим муассасаларида грантларни ва тўлов-контракт асосидаги ўринлар квотасини таълим шакллари ва тиллари бўйича тақсимлаш тўғрисидаги таклифларни Давлат комиссиясига тасдиқлаш учун киритсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 1 июлдаги 332-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир ўринбосари А. Азизхўжаев зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил 25 май

ИСЛОҲОТ МЕВАЛАРИ

ИСТИҚБОЛЛИ КИЧИК КОРХОНАЛАР

«Ёғмойтамакисаноат» уюшмасининг бўлим бошлиғи, техника фанлари доктори, профессор Нўъмонжон ЭГАМБЕРДИЕВ билан суҳбат

— Нўъмонжон Бобоевич, биласиз, улкан ва оғир машина жойидан силжигунча ихчам ва енгили анча масофани босиб ўтади. Бозор иқтисодиётига ўтиш даврида мамлакатимизда кичик корхоналарни ташкил этиш устувор вазифалардан бири этиб белгиланганлигининг боиси ҳам шу, албатта. «Ёғмойтамакисаноат» уюшмасида бу борада қандай ишлар амалга оширилаяпти? Мавжуд кичик корхоналарнинг фаолияти талаб даражасидами?

— Бозорни, дўкон пештахталарини сифатли, арзон, рақобатбардош халқ истеъмол моллари билан тўлдириш бугунги куннинг долзарб масалаларидан ҳисобланади. Шу боис уюшмамиз раҳбарияти ноанъанавий озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи кичик корхоналарни ривожлантиришга катта аҳамият бермоқда. Ҳозир тизимимиз тасарруфида 20 та йирик ёғ-экстракция заводи бўлиб, уларнинг ҳар бирида иккитадан бештагача кичик корхоналар фаолият кўрсатаяпти. Бу корхоналарда эса 40 дан зиёд турдаги товарлар ишлаб чиқарилмоқда.

— Ана шу товарлар нималардан иборат?

— Масалан, «Қаршиёғэкстракция», «Сурхонозиқовқатсаноат», «Асакаёғмой», «Берунийёғгар», «Андижонёғмой», «Косонёғмой» заводларида қандолат маҳсулотлари, «Урганчёғ», «Сурхонозиқовқатсаноат», «Бухороёғэкстракция» корхоналарида озиқавий этил спирти, арoқ, бальзам, «Косонэкстрактёғ» заводида пишлоқ, сариёғ, казеин, Қарши ва Бухорода минерал сувлар, алькоголсиз ичимликлар, Урганч ва Ҳазораспда пиво ишлаб чиқарилмоқда. Учқўрғонда чой, Хўжайлида консервалар (помидор, бодринг, томат), Қўқон, Қарши ва Деновда соя, махсар, зиғир, ерёнғоқ, узум, помидор, бодринг, қовун-тарвуз уруғлари, шафтоли ва ўрик данакларидан ўсимлик ёғи, Андижонда соя дони сутидан музқаймоқ, ҳасип, колбаса тайёрланаяпти. Каттақўрғонда алиф-оқсол, Хўжайлида антифриз, тормоз суюқлиги, Каттақўрғон ва Андижонда пармалаш реагенти, темирчилик асбоб-ускуналари, «Акмал» фирмаси ва «Марказ» ҳиссадорлик жамиятида кичик тегирмонлар, Бухоро, Асака, Андижон ва Қаршида енгил саноат товарлари (иш кийимлари, пойабзал, чойшаб), Бухоро, Асака, Андижон, ва Когонда эса қурилиш ашёлари (эшик, ром, ғишт, шағал, бетон плиталар, панжаралар) ишлаб чиқариш йўлга қўйилган.

— Бу маҳсулотларни реализация қилиш, яъни сотиш қай аҳволда?

— Ўтган йили аҳолига, корхона ва ташкилотларга қарийб 2 миллиард сўмлик маҳсулот сотилди. Жорий йилда эса бу кўрсаткични икки баравар оширишни мўлжаллаяпмиз. Бунга, албатта, кичик корхоналар сонини кўпайтириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини яхшилаш, харидоргирлигини ошириш ҳисобига эришилади.

— 1997 йилда қаерда, қандай янги корхоналар очилди? Қурилиш соҳасидаги бу йилги режаларингизни ҳам билишни истардик.

— Бултур Ҳазораспда пиво заводи, Учқўрғон ёғ-экстракция корхонаси ва «Марказ» ҳиссадорлик жамиятида шифобахш ўсимликлардан тайёрланган чой ва қора чойни қадоқлаш цехлари, Урганчда Олеин-А, палметин, ёғ кислотаси олиш шохобчалари, Бухоро ва Қаршида 1-1,5 литрли елим идишларга минерал сувни қуйиш цехлари, Қўқонда табобат глицерни ва шафтоли ёғини қадоқлаш, Бухорода «Ибн Сино» бальзами ишлаб чиқариш цехлари ишга туширилди. Энди 1998 йилги режаларга келсак, бу йил қатор корхоналарда этиль спирти цехлари, Денов, Урганч, Бухоро ва Когонда ёғ, Косонда пишлоқни колбаса шаклида қадоқлаш қурилмалари, Урганчда совун ва олиф-оқсол ишлаб чиқариш цехлари барпо этилади.

— Суҳбатимиз асносида бир ҳақиқат ойдинлашди. Бугунги кунда юртимизда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш анча барқарорлашган экан, бунда, албатта, «Ёғмойтамакисаноат» уюшмаси тизимидаги корхоналарнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Бунинг самараси ўлароқ, хорижда ишлаб чиқарилган чиройли ёрлиқли, аммо сертификати йўқ, таркиби номаълум, сақлаш муддати ўтиб кетган маҳсулотларнинг бозоримизга кириб келиши анча камайди.

Шу билан бирга, гарчи бизда маҳаллий хомашёдан витамин, оқсил, углеводларга бой, экологик тоза, калорияси юқори, таркибида ранг, ҳид, маза берувчи моддалар бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқарилаётган бўлса-да, бу маҳсулотларни чиройли идишларга қадоқлаш йўлга қўйилмагани, кўзни қувнатувчи ёрлиқлар билан безатилмагани уларнинг харидоргирлигини пасайтирмоқда. Сиз бунга нима дейсиз?

— Юқорида айтганимдек, бу йил биз 4 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқармоқчимиз. Шу мақсадда бозорни ўрганиб, ҳар бир маҳсулотни харидоргир қилиш, ташқи кўринишини яхшилаш, чиройли ёрлиқлар билан чиқаришга ҳаракат қилаяпмиз. Бу борада жойларда муайян тажриба ҳам тўпланган. Хусусан, Учқўрғон ёғ-мой заводи ва «Марказ» ҳиссадорлик жамиятида ишлаб чиқарилаётган чойлар, «Қаршиёғэкстракция», «Бухороёғэкстракция» заводларида тайёрланаётган «Бухорои Шариф маъданли суви», «Қарши минерал сувлари», икки литрли елимли идишларга қадоқланган пахта ёғи, шунингдек, Тошкентда ишлаб чиқарилаётган маргарин ва майонез маҳсулотлари ташқи кўриниши ҳамда безаклари жиҳатидан жаҳон андозаларига тўлиқ жавоб бора олади.

— Республикамизда тадбиркорликни ривожлантиришга эътибор кучайгач, жойларда хонаки мойжувозлар кўпайди. Лекин бугунги кунда тадбиркорлар хомашё сифатида кўпинча чигитдан ҳам фойдаланишмоқда. Бундай шароитда олинган пахта ёғи инсон соғлиғига зиёни бор деб эшитдик.

— Гап шундаки, уларнинг аксарияти санитария-гигиена қоидаларига амал қилмасдан, ёғчи-технолог мутахассисларисиз фаолият кўрсатмоқда. Сиз айтганингиздек, хомашё сифатида соя, махсар, зиғир, кунгабоқар, ерёнғоқ, седана ҳамда данаклар ўрнига чигитни ишлатмоқда. Натижада нима бўлаяпти? Чигитдан олинган ёғ таркибида инсон организми учун зарарли бўлган, кўзга таъсир қиладиган, жигар ва буйракларни ишдан чиқарадиган гассипол моддаси тозаланмай қолиб кетмоқда. Шунинг учун Вазирлар Маҳкамаси қарорига биноан, кичик хонаки мойжувозларда пахта чигитидан ёғ олиш қатъиян тақиқлаб қўйилди.

Шуниям айтиш лозимки, «Ёғмойтамакисаноат» уюшмасига қарашли ёғ заводларидаги кичик корхоналарда ноанъанавий хомашё — соя, махсар, кунгабоқар ва зиғирдан ҳам ёғ ишлаб чиқариш имкони бор. Масалан, Каттақўрғонда махсардан, Деновда ерёнғоқдан, Қўқонда данаклардан, Қаршида зиғирдан ёғ олиш технологияси ўзлаштирилган. Шу боис ноанъанавий хомашёлардан ёғ ишлаб чиқаришни ҳам саноат асосида йўлга қўйиш зарур. Бу эса унинг сифатини кафолатлайди. Ўзбекистон шароитида ўсиб, яхши ҳосил берадиган, кўп ва сифатли ёғ олиш мумкин бўлган соя, махсар, ерёнғоқ, пахта чигити, рапс, кунгабоқар, кунжут уруғи, седана каби ўсимликлар ҳам бор.

Улар ичида кунгабоқар, рапс, соя, махсар экиш кони фойда. Бу ўсимликларнинг ҳар гектаридаги ҳосилидан 350-550 килограммгача ёғ олиш мумкин. Уларнинг ёғлилик миқдори юқори (43-50 фоиз). Ваҳоланки, шунча гектарда етиштирилган пахта чигитидан 150 килограмм ёғ олинади, холос. Устига устак, унинг ёғлилик даражаси 16-18 фоиздир. Бундан ташқари, кунгабоқар, рапс, соя, махсар, зиғирнинг таркибида одам организми учун фойдали, биологик актив моддалар — витаминлар, оқсил ва ёғ кислоталари бисёр. Шу билан бирга, уларда гассипол ва холастерин моддаси учрамайди.

Шуни ҳисобга олиб, биз бундан кейин ҳам ана шундай маҳсулотлар ишлаб чиқариладиган кичик корхоналарни ривожлантиришга эътиборни кучайтираверамиз.

Нодира ПЎЛАТОВА
суҳбатлашди.

БОЗОРГА ЭМАС, ОМБОРГА...

(Давоми. Боши 1-бетда)

Истеъмол бозорини ўрганмаган ҳолда маҳсулот тайёрлаш, ишлаб чиқариш ва маъмурий харажатларнинг асоссиз, сунъий равишда ўсиб бориши, мансабдорлар ва мутахассисларнинг эски усулда иш юритиши, уқувсизлик, боқимандалик кайфияти, ишга совуққонлик билан ёндашиш, мана, нималарга олиб келди.

— Нафақат бу корхона, балки бошқа кўпгина корхоналарнинг раҳбарлари ҳам ўзлари бошқараётган ташкилот ва хўжаликларнинг молиявий ҳамда иқтисодий ҳолати таҳлили билан чуқурроқ қизиқмайдилар, — деди биз билан суҳбатда Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси вилоят бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи Иминжон Тўрабоев куюнчаклик билан. — Ачинарлиси шуки, улар юзага келган аҳволни яхшилаш борасида на аниқ режага, на билим ва салоҳиятга эга. Шундай экан, корхонанинг таназзулга юз тутгани сабабларини қайдан билсин?

— Бундай салбий ҳолатларга барҳам бериш учун бошқарма ходимлари қандай амалий чора-тадбирларни амалга оширмоқдалар? — деб сўрадик.

— Бошқармамизнинг мониторинг, яъни иқтисодий таҳлил билан шуғулланувчи бўлими давлат солиқ идоралари томонидан тасдиқланиб тақдим этилган иқтисодий ночор корхоналарнинг чорак ва йиллик кўрсаткичлари асосида уларнинг молиявий ҳисоботларини «элакдан ўтказиб», ўз хулосасини тайёрламоқда. Бунда биз нималарга эътибор бераяпмиз? Аввало, корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг харидоргир ёки сифатсизлиги, харажат турлари ва миқдорий кўрсаткичлари таҳлил этилади. Иккинчидан, корхонани иқтисодий ночорликка олиб келган омиллар, дебиторлик ва кредиторлик қарзларининг пайдо бўлиши, уларнинг муддати ўтиб кетиши сабаблари, молиявий соғломлаштириш имкониятлари ўрганиб чиқилади. Ниҳоят, шулар асосида тегишли таклифлар ишлаб чиқилиб, тавсия этилади.

Ана шу тадбирларнинг самараси ўлароқ, кейинги йилларда иқтисодий таназзулга юз тутган корхоналардан 18 таси, жумладан, ўтган йили 8 таси банкротга учраган, деб топилди. Натижада Булоқбоши туманидаги «Агротехинфо», Андижон шаҳридаги «Анди», «А. Чўлпон», тайёрлов-сотув корхоналари, «Ретро» ҳиссадорлик жамияти тугатилиб, давлат реестридан чиқарилди. Шу йилнинг биринчи чорагида эса 7 та корхонага тегишли ҳужжатлар хўжалик судига тақдим этилган эди. Улардан 4 тасининг банкротлиги эътироф қилинди. Шаҳрихондаги «Адолат», «Ҳамроҳ» хусусий корхоналари, «Хоҳкон» савдо- ишлаб чиқариш ва Андижон туманидаги «Водий» тайёрлов-сотув корхоналари шулар сирасига киради. Айни кунларда эса Пахтаобод, Жалолкудуқ, Булоқбоши туманларидаги тайёрлов-сотув корхоналарининг иқтисодий ҳолатлари обдон ўрганилмоқда.

Булардан ташқари, иқтисодий ночор корхоналарни инвентаризация қилиш бўйича ҳукумат комиссиясининг хулосасига кўра, Андижондаги «Семурғ» ҳиссадорлик жамиятининг жами 9,177,96 минг сўм миқдоридаги бекор турган асосий воситалари, шу жумладан, 7,469,04 минг сўмлик 124 турдаги дастгоҳлари ва 7 та турли русумдаги машинаси, «Шаҳрихон» тикув-ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамиятининг 18,318,57 минг сўмлик асосий воситалари, 3,027,1 минг сўмлик 114 турдаги дастгоҳларини консервация қилиш юзасидан таклифлар тайёрланди. «Бобур Мирзо» ҳиссадорлик жамиятининг молиявий аҳволини соғломлаштириш мақсадида эса қиймати 2,673 минг сўмлик қурилиши тугалланмаган маъмурий биноси сотувга қўйилди.

Бунга ўхшаш мисолларни қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам учратиш мумкин. Хусусан, Бўз туманидаги «Гулистон» жамоа хўжалигида кейинги икки йил мобайнида давлатга пахта сотиш режаси бажарилмади. Оқибатда 1996 йилни меҳнат аҳли салкам 8 миллион сўм зарар билан якунлаган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 8 миллион 652 минг сўмни ташкил этди. Хўжаликнинг кредиторлик қарзи эса 63 миллион сўмга етди. Бундай ҳолат билан муроса қилиш мумкинми?

Аммо бир ҳақиқатни очиқ айтиш керак: ана шу йўл қўйилган қолоқликда ўз умрини, бутун ҳаётини дала билан боғлаган гулистонлик меҳнаткашларнинг айби йўқ. Ҳамма бало туман ҳокимлигининг хўжалик бошқарувига кадрларни танлашда янглишишида, «танланган » раҳбарларнинг деҳқончилик, иқтисодиёт масалаларида етарли тажриба ва билимга эга эмаслигида, ишни ташкил этиш ва юритишдаги нўноқлигида. Шу боис жамоада ўзибўларчилик авж олди, ўрта бўғин кадрлар бўлар-бўлмасга алмаштирилаверди. Пировардида ғўза бегона ўтлар исканжасида қолди, ерлар шўрланди. Кўп йиллар бадалида сув йўллари тозаланмагани боис тупроқ унумдорлиги, ҳосилдорлик даражаси кескин пасайиб кетди.

Кўриниб турибдики, хўжаликда молиявий барқарорликни таъминлаш энг аввало, раҳбарга, унинг билими, тадбиркорлиги, салоҳиятига боғлиқ. У ўзига ишониб топширилган корхона ёки хўжаликни моҳирлик билан бошқариши, жаҳон андозалари даражасида маҳсулот тайёрланишига эришиши, шу билан бирга, қўл остидаги юзлаб, минглаб одамларнинг тирикчилиги — ҳар куни қозони қайнаб туришига ҳам масъул эканлигини асло эсдан чиқармаслиги керак. Зиммасига юкланган вазифанинг уддасидан чиқа олмаган, яъни корхонанинг иқтисодини издан чиқариб, одамларни ишсиз қолишига сабабчи бўлган, муҳими, бозорга эмас, омбор учун маҳсулот ишлаб чиқарилишига бош-қош бўлган раҳбар эса қилмишига яраша жавоб ҳам бермоғи лозим.

«Гулистон» жамоа хўжалигида шундай йўл тутилди. Эски раҳбарлару мутахассислар ўрнига масъулиятли кадрлар, юқори малакали раҳбар ва мутахассислар тайинланди. Ташқи бошқарув жорий этилди. Иқтисодни соғломлаштириш мақсадида хўжалик санация қилинди. Бироқ санацияни имтиёз деб тушунмаслик керак. Агар хўжалик белгиланган икки йил ичида ўз қаддини тиклаб олмаса, у тугатилиб, ер одамларга тақсимлаб берилади. Бунинг масъулияти эса ўша одамлардан қатъий талаб этилади.

Иқтисодий ночор корхоналар тақдирига тўхталсак, истиқболсиз эканлиги исботландими, уларни ҳар қандай йўл билан бўлса-да қўллаб-қувватлаш хато. Бу борада андижонликлар оқилона иш юритмоқдалар. Чунки бу йўл, Президентимиз таъкидлаганидек, бозор талабига ёт ва зиддир. Унинг бошқа хавфли жиҳати ҳам бор: самарасиз ишлайдиган корхоналар қарздорлик гирдобига фақат ўзлари ғарқ бўлибгина қолмасдан, бошқа корхоналарни ҳам ортидан тортиб кетади. Шу боис 1997 йилда республикамизда 145 та корхона банкрот деб эълон қилинди. Уларнинг 200 миллион сўмликдан кўпроқ мол-мулки «Кимошди» савдоси орқали сотилди.

Мақсад барча корхоналарда молиявий аҳволнинг ўнгланишига ички ва ташқи бозор кўтарадиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга эришишдир. Республикамизда эса уларнинг ҳар томонлама ривожланишига ёрдам берадиган қонунлар ва меъёрий ҳужжатлар етарли даражада мавжуд. Бозор инфратузилмаси яратилган, банк ва молия, биржа ва улгуржи савдо тизимлари барқарор ишлаб турибди. Демак, ҳар бир корхона раҳбари, ҳар бир жамоа аҳли йўл қўйилган камчилик ва нуқсонлардан тўғри сабоқ чиқариб, зиммадаги катта ва мураккаб вазифаларни тўлиқ ҳамда ошириб бажариш учун астойдил меҳнат қилмоғи керак. 1998 йил учун белгиланган устувор вазифалар эса мамлакатимизни бозор ва демократик ислоҳотлар йўлида босқичма-босқич, изчил ривожлантиришнинг ажралмас қисмики, шунинг ўзиёқ бизни бунёдкорлик ишларига даъват этади.

Икром ЎТБОСАРОВ,
Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбирлари.

ДУНЁ ДАРАКЛАРИ

«КАСАБЛАНКА» ОПЕРАЦИЯСИ

ВАШИНГТОН. АҚШ Федерал қидирув бюроси ва божхона хизмати ходимлари оғуфурушлар ва гиёҳванд моддаларни пуллаш эвазига ноқонуний даромад орттираётганларга қарши кураш борасида кенг миқёсдаги "Касабланка" деб номланган операцияни ўтказди.

АҚШ адлия вазири Жанет Ринонинг таъкидлашича, махсус тадбир давомида Колумбия ва Мексикада наркотик моддалар ишлаб чиқарадиган йирик картел ҳамда Мексиканинг етакчи банклари билан бевосита алоқада бўлган 112 киши ҳибсга олинган. Шунингдек, Федерал қидирув бюроси ва божхона хизмати ходимлари жиноятчилардан 35 миллион АҚШ доллари миқдорида нақд пул, 2 тонна кокаин ва 4 тонна марихуана топишган.

Германиядаги Сансуси саройи

ҚИСҚА САТРЛАРДА

ПЕКИН. ХХРда юк машиналарини ишлаб чиқарувчи Хитой-Беларус қўшма корхонасини қуриш ишлари бошлаб юборилди. Унга сарфланадиган бир неча миллион АҚШ доллари миқдоридаги маблағнинг 30 фоизи Беларус ҳиссасига тўғри келади.

КАРТАХЕНА. Колумбияда Қўшилмаслик ҳаракатига аъзо мамлакатлар ташқи ишлар вазирларининг учрашуви бўлиб ўтди.

Анжуман қатнашчилари бир неча кун давомида дунё иқтисодиётини ривожлантириш, ижтимоий сиёсат, ривожланган мамлакатлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш ҳамда ер юзида тинчликни барқарорлаштириш билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилдилар.

НИКОСИЯ. 23-Халқаро Кипр кўргазмасида қирққа яқин мамлакатнинг 1600 дан ортиқ фирма ва компанияларида ишлаб чиқарилган замонавий автомобиллар, компьютер, алоқа воситаларидан тортиб ҳар хил ўйинчоқ ва китобларгача намойиш қилинди.

26 май — Грузия Республикаси мустақиллиги куни

КАВКАЗОРТИДАГИ ИШОНЧЛИ ҲАМКОР

Грузия деганда, киши тасаввурида пурвиқор тоғлар қўйнидаги табиати сўлим диёр намоён бўлади. Унинг қаддини доим ғоз тутиб, мағрур қўшиқлар куйловчи, ўзимизнинг ўзбеклар сингари меҳмондўст, самимий ва содда кишилари кўз ўнгингга келади. Грузия 1990 йил 26 май куни — собиқ иттифоқнинг таназзули арафасида давлат мустақиллигини эълон қилган эди.

Грузинлар ҳам Шўролар империяси таркибидан чиқиб, эркин демократик давлат қуриш, етмиш йил давомида мажбуран сингдирилган мафкуравий қолиплардан воз кечиш осон эмаслигини англаб етган халқ. Бу ҳолдан фойдаланиб қолмоқчи бўлган ҳокимиятпараст кучлар ҳар доим топилишини ўз вақтида англаб етмаган ўша вақтдаги раҳбарият мамлакатда айирмачилик ҳаракатлари бошланишининг олдини ололмади. Натижада, мамлакатда фуқаролар уруши оловланди. Иқтисод орқага кетди, мамлакатда энг зарур озиқ-овқат маҳсулотлари ҳам тақчил бўлиб қолди. Бу эса оддий халқ орасида норозиликлар келтириб чиқарди.

1992 йил март ойида республикага моҳир сиёсатчи Эдуард Шеварднадзе раҳбар бўлганидан кейин мамлакат ҳаётида ўзгаришлар даври бошланди. Грузия БМТ ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотларга қабул қилинди. Чунончи, Президент Э. Шеварднадзе ташаббуси билан халқаро молиявий ташкилотлар билан кенг ҳамкорликда туб иқтисодий ислоҳотлар ўтказила бошлади. Бу саъй-ҳаракатлар ўзининг илк натижаларини бераётгани кўринмоқда. Шу боис Грузиянинг халқаро майдондаги мавқеи ҳам мустаҳкамланиб бораётир.

Грузия Ўзбекистоннинг МДҲ мамлакатлари орасидаги энг яқин ҳамкорларидан биридир. Давлатларимиз бир-бирини иқтисодий ва сиёсий соҳада ишончли шериклардан, деб билади. Ҳам минтақавий, ҳам жаҳон миқёсидаги хавфсизлик масалаларида ўзаро ҳамжиҳатликка эришилган.

Президентларнинг ўзаро ташрифлари эса икки давлат ўртасидаги сиёсий-иқтисодий алоқаларни барқарор тараққиёт йўлига олиб чиқиш учун асос бўлди. Хусусан, Ислом Каримовнинг 1996 йил 28 майда Тбилисига бюрган расмий ташрифи Ўзбекистон билан Грузия ўртасидаги сиёсий-иқтисодий ҳамкорлик борасидаги алоқаларнинг янада ривожланишида муҳим аҳамият касб этди. Мазкур сафар мобайнида Президентлар — Ислом Каримов ва Эдуард Шеварднадзе Ўзбекистон Республикаси билан Грузия Республикаси ўртасида ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштириш тўғрисидаги Декларацияни имзолади.

Бугунги кунда давлатлараро муносабатларни янада ривожлантириш учун яна бир омил пайдо бўлди. Хусусан, ТРАСЕКА лойиҳаси бўйича Ўзбекистон учун ҳам ўта муҳим бўлган Кавказорти давлатлари темир йўл тузилмаларини ривожлантириш, Қора денгиз орқали Европага чиқадиган қулай транзит йўлини қуришга келишилгани фикримизнинг далилидир. Ўзбекистон ва Грузия учун мазкур йўл муҳим аҳамият касб этади. Шу боис ТРАСЕКА лойиҳасини ҳаётга татбиқ этишни жадаллаштириш борасида Ўзбекистон ва Грузия ҳукуматлари барча имкониятларни ишга солмоқда.

Шу йилнинг февралида Тбилисида Ўзбекистон ва Грузия ўртасида икки томонлама ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссиянинг иккинчи мажлисида ҳам ўзаро ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, талай ҳужжатлар имзоланди. Айни пайтда, мамлакатларимиз ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми мунтазам ўсаётгани кузатилмоқда. Бу йил Грузия портлари орқали хорижга 150 минг тонна пахта толаси жўнатиш ва 200 минг тонна импорт юкларини мамлакатимизга олиб келиш режалаштирилган. Поти шаҳрида Ўзбекистон юкларини қабул қилиш ва жўнатиш билан шуғулланадиган қўшма корхона тузишга келишиб олинди. Грузия "ЎзДЭУавто" автомобилларини сотиб олишга қарор қилди, Ўзбекистон эса Грузиядан жорий йилда "КАЗ 45-40" русумли юк машиналарини харид қилади.

Ўзбекистон-Грузия муносабатларининг тобора ривожланаётгани икки халқ манфаатларига тўла мос келади. Бу эса, ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларининг истиқболи порлоқ эканидан дарак беради.

Аброр ҚИЛИЧЕВ,
ЎзА шарҳловчиси.

КАСБИЛИКЛАР САОДАТИ

Куни кеча Касби тумани «кумуш тола» ижодкорлари вилоятда биринчилардан бўлиб пилла тайёрлаш шартнома режасини бажаришди. Улар ушбу мавсумда 2600 қути ипак қурти уруғини парваришлаб, қабул пунктларига 140 тоннадан ортиқ қимматбаҳо саноат хомашёси топширди.

Қизиқ, бирор йил йўқки, касбиликлар ўз ваъдаларини бажармаган бўлса, ҳар йили улар хоҳ пахта, хоҳ ғаллачилигу пиллачилик бўлсин вилоятда биринчилар қаторидан ўрин олишади. Очиғи, уларга «ўғитни бунча сол, чопиқни бошла, сув қуйиш вақти келди, пиллани топшир» дейиш малол келади. Чунки, касбиликлар йилнинг тўрт фаслида қандай иш тутишни жуда яхши билишади. Ҳозир тумандаги қайси бир пиллакор билан суҳбатлашманг, мақсад фақат режани уддалаш бўлмаслиги керак, дейишади. Негаки, кўпроқ даромад олиш учун уни ошириб бажариш керак-да. Шу боис пиллакорлар ялпи ҳосилни 180 тоннага етказиш ниятида меҳнат қилишмоқда.

Ф. САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Иқтисодиёт таянчлари

Маълумки, Олий Мажлиснинг XI сессиясида қишлоқ хўжалигида давом этаётган ислоҳотларнинг ҳуқуқий кафолатларини такомиллаштириш мақсадида бир қатор ҳужжатлар қабул қилинди. Шулардан бири «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонундир. Президент Ислом Каримов сессияда сўзлаган нутқида, жумладан, ушбу қонуннинг деҳқон манфаатларига хизмат қилиш йўриқлари ҳақида тўхталиб, қишлоқ хўжалиги тизимида эски тажрибаларга суянган ҳолда янгидан пайдо бўлаётган тузилма ҳақида шундай дедилар: «Деҳқон хўжалиги нима асосда, қандай заминда пайдо бўлаяпти? Аввалambор, томорқалар заминида!».

ТОМОРҚА

у деҳқон хўжалигининг асоси, замини ҳисобланади

Дарҳақиқат, оила аъзоларининг шахсий меҳнати асосида қишлоқ хўжалиги маҳсулоти етиштириш ва сотишга таянадиган оилавий майда товар хўжалиги ҳисобланмиш деҳқон хўжалигининг асосий тирикчилик манбаи — томорқа саналади. Кўриниб турибдики, деҳқон хўжалигининг тақдири ҳар жиҳатдан ўзига ажратилган, яъни оила бошлиғига кейинги авлодларга ҳам мерос қилиб қолдириш ҳуқуқи билан умрбод эгалик қилиш учун берилган ер участкаси (томорқа)дан қандай фойдаланишга боғлиқ бўлиб қолаяпти. Гап томорқадан имкон қадар самарали фойдаланиш ҳақида кетар экан, бу борада деҳқонларимиз ўртасида муайян тажрибалар борлигини таъкидлаш лозим. Қолаверса, бизда томорқага муносабат йиллар давомида эзгу қадриятларимиз сингари мазмун касб этган, ҳовлидаги «бир парча» ер оила турмушининг ажралмас қисмига айланиб қолган.

Қонунда рўйхатдан ўтган деҳқон хўжаликларига ер бериш, эгалик қилиш, ер ва сувдан фойдаланиш тартиблари муфассал акс этган. Жумладан, кўзда тутилган шартлар билан деҳқон хўжаликларига суғориладиган ерларда 0,35 гектаргача, суғорилмайдиган (лалмикор) ерларда 0,5 гектардан, суғорилмайдиган чўл ва саҳро минтақаларида — (лалмикор) ерларда эса 1 гектаргача ер бериш белгилаб қўйилган. Бу ўринда энг эътиборли жиҳат шундаки, масала биринчи марта қонун даражасида ҳал қилинди, томорқанинг хўжалик тизимидаги ўрни юридик жиҳатдан кафолатланди. Энди ҳамма гап ана шу имкониятдан нечоғлик самарали фойдаланишда. Негаки, Президентимиз таъкидлагандек, деҳқон хўжалигининг асосий мақсади, манфаати, аҳамияти шундан иборатки, деҳқон хўжалиги эртага маҳсулот-товар чиқарадиган бўлса, яъни ўз маҳсулотини бозорга олиб чиқса, шу масалада давлатнинг юкини енгил қилади. Деҳқон хўжалиги ўзини ўзи боққан тақдирда ҳам бундай хўжаликларнинг афзаллигини қадрлаш ва қўллаш керак бўлади.

Миришкор ва омилкор деҳқонлар бир майдонда йил давомида бештагача экинни жойлаштириб, ҳар биридан мўл ҳосил олишга эришадилар. Эрта баҳорда карам экиб, орасига помидор ёки картошка қадаш мумкин. Жўяк ораларига ловия, мош жойлаштирса ҳам бўлади. Ариқ четларига, йўл бўйиларига лавлаги ёки маккажўхори экишнинг афзаллигини ҳар бир деҳқон яхши билади.

— Қарши шаҳрининг қоқ марказида бир танишим бор, — деб ҳикоя қилган эди пахтакор Аллаберди Мусаев, — ҳовлисининг ўртасида бир туп ток ўстирган, танаси қучоққа сиғмайди. Шу одам узумдан ҳар йили 3,5-4 тонна ҳосил олади. Ўзиям, роса тер тўкади-да. Кузда ҳар йил ток атрофини одам бўйидан ҳам чуқур ковлаб, томирини очади, «соқол»лардан тозалайди, тупроқни эски девор, офтобда куйган кесак билан алмаштиради. Қарабсизки, ток яна кучга тўлиб, мўл-кўл ҳосил беради.

Фарғона вилояти шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликлари уюшмасининг газетаси — «Ер ва эл» Данғара туманида истиқомат қилувчи моҳир деҳқон Аҳмаджон ота амалга оширган ишлар ҳақида қизиқарли ҳикоя қилади. Отанинг ҳовлисида 8 сотих экиладиган жойи бор, унга помидор экади. Пайкалга 800 туп кўчат жойлашади. Бир туп кўчатдан 40 килогача ҳосил олиш мумкинлигини ота тажрибасида кўрган. Албатта, мўл ҳосил етиштиришнинг ўзига хос сирасрорлари бор. Олайлик, кўчатни 10 апрелда эмас, балки шу орада бўладиган катта шамолни ўтказиб, 12 апрелларда экади. Кўчатни ерга қадашдан биринчи сувни олишу, ўсимликка ишлов беришнинг энг мақбул усуллари қўлланилади, бунга бир неча йиллик кузатувлар, синовлар туфайли эришилган. Суғоришнинг ўзида қанча ҳикмат яширинган. Жўякка жилдиратиб оқизиш ёки томизиб суғориш билан бу тадбирни кундузи, оқшом ёки тунда бажариш бир-биридан фарқ қилади. Қайсидир йили 2 кунда 1,5 тонна помидорни бозорга чиқаришганди. Ҳали атрофни помидор тутиб кетмаган бир шароитда олинган даромадни ўзингиз ҳисоблаб чиқараверинг. Ота ҳикоя қиладики, шу томорқанинг бир четига 22 февралда оқ уруғ картошка қадаб, тўртта сув билан апрелнинг охирида 3 тоннага яқин ҳосил олган. Ўрнида бирга экилган маккажўхори пишгач, уни йиғиштириб олиб,11 июнда тезпишар помидор навидан эккан. Помидор ҳам 16 августда пишиб берган.

Албатта, бу ўринда санаб ўтилган кунлар, тонналар манзарани тўлиқ акс эттира олмаслиги мумкин, бироқ чуқурроқ мулоҳаза қилиб кўрилса, қўлга киритилган натижада бой тажриба, самарали меҳнат, хуллас, деҳқончиликнинг чин мўъжизаси ифодаланган.

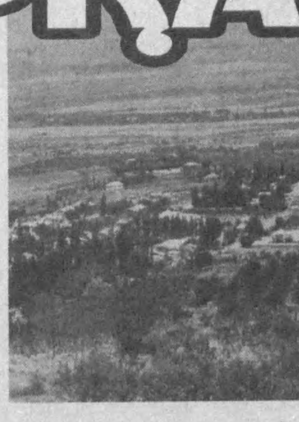

Шубҳасиз, юртимизда Аҳмаджон ота сингари тошда гул ўстирадиган моҳир деҳқонлар кўплаб топилади. Шу эътирофни дилдан кечириш асносида сув ва тупроқ шароити кўнгилдагидек, аммо инсоннинг яратувчи қўлларини кутиб, умри беҳуда ўтиб ётган қанчалаб серҳосил майдонлар мавжудлигини ҳам эслаб қўяйлик. Қолаверса, шўро даврида сингиб кетган боқимандалик кайфияти туфайли уйининг олдида кетмондастани қадаб қўйса кўкарадиган серунум ер бўлгани ҳолда мева-чевани шаҳардан, бозордан ташийдиган «деҳқонлар» ҳам сиз ва бизга замондош. Энди масала бошқачароқ қўйилаяпти — томорқа олиб, ишни ташкил этишни хоҳлаган оилага давлат етарли ёрдам беради, қўллаб-қувватлайди, томорқасида ишлаган йиллари меҳнат дафтарчасида иш давомийлигига қўшилиб, қариганда нафақа олишини кафолатлайди. Бундай имтиёзлар унутилаёзган одат — ерга меҳрни қайтариш, шу орқали тўкинчиликка эришишга хизмат қилиши умидларимизни шуълалантиради.

Айни пайтда республикамизда 700 минг гектарга яқин серҳосил сувлик ерлар оилаларга томорқа тариқасида бўлиб берилган. Йил бошигача 3 миллионга яқин шахсий томорқа хўжалиги фаолият кўрсатаётгани маълум эди. Бундай хўжаликларнинг ялпи истеъмол маҳсулоти ишлаб чиқаришдаги улуши тобора ортиб бормоқда. Шу билан бирга аҳолининг тобора кўпроқ табақаси иш билан таъминланяпти, оила хазинаси эса томорқа хўжалигидан чиққан маҳсулотни сотиш туфайли мўмай даромад билан бойиб бораяпти. Айтиш мумкинки, аҳоли даромадининг (айниқса, қишлоқда яшаётганлар учун) асосий манбаларидан бири томорқа бўлиб қолаётганини ҳаёт ҳам, далиллар ҳам тасдиқламоқда. Гап фақат имтиёзлардан унумли фойдаланиб, ишни ташкил этиш ва вазифани кўнгилдагидек уддалашда қолган.

Турмушда оддий бир ақида мавжуд: агар ҳар бир киши ўз эҳтиёжларини ўзи қондира олса, иккинчи бир кишининг ортиқча заҳмат чекишига ўрин қолмасди. Биз мисол тариқасида қайд этган ўзига тўқ, фаровон оилалар эл-юрт маъмурчилиги йўлида хизмат қилиши лозим бўлган эртанги куннинг минглаб фидойилари намунаси. Қурилаётган тадбирлар уларнинг сафи янада кенгайиши, ҳар бир деҳқон хўжалиги қут-барака манбаи бўлиб қолишига қаратилаяпти.

Шубҳасиз, деҳқон хўжаликларининг равнақ топиши қишлоқ инфратузилмасига ижобий таъсир этади, янги-янги хизмат соҳалари юзага келади. Маълумки, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг дастурхонга етиб боришигача бўлган йўли бир неча босқичдан иборат. Дала одами эса фақат мўл-кўл ҳосил иштиёқида бўлиши, барча имкониятини шунга сарфлаши лозим. Энди ерни ҳайдаш, энг сара уруғларни топиш, кимёвий ўғит билан таъминлаш, ҳосилни йиғиштириб олиш, транспорт хизмати, маҳсулотни сақлаш, харидорга етказиб бериш, қолаверса, аудиторлик, ҳуқуқий, бухгалтерлик хизмати кўрсатиш каби юмушлар ҳам мавжудки, буларни йўлга қўйиш учун яхлит сервис тизимини ташкил этиш кун тартибида туради. Республика Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси бу борада белгиланган тадбирлар асосида хизматни йўлга қўйишни мўлжалламоқда. Асосан, хизмат кўрсатувчи ташкилотлар билан шартномалар тузиш, уларнинг ижросини назорат қилиш ва шу билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиш уюшма сервис хизмати бўлимининг асосий вазифаси қилиб белгиланган.

Томорқа хўжалиги билан боғлиқ юмушлар халқимиз ҳаётида янгилик эмас, бироқ эндиги муваффақиятли қадам бевосита давлат миқёсида намоён бўлди. Оилаларнинг шахсий ташаббусига жон бахш этувчи мазкур тузилма янги йўналишда фаолиятини жадал бошлашига шубҳа йўқ. Албатта, бунинг учун илғор тажрибалар қанча асқотса, йўл қўйилиб келинган камчиликлардан зарур хулосалар чиқариш ҳам шунча муҳим. Энг асосийси — ерларни тақсимлашда адолат талаблари бузилмаслиги шарт. Бу ҳолатни Президентимиз сессиядаги нутқларида алоҳида таъкидладилар: **«Ер ажратишда бир деҳқон хўжалигига 35 сотих, биттасига, айтайлик, 15 сотих бериш ва учинчисига ҳеч нарса бермаслик — бу адолатни бузиш дегани. Эртага норозилик келтириб чиқарадиган қарор ва тадбирлар бизга керак эмас. Шу сабабли бу масалаларни ҳар томонлама, пухта ўйлаб кўришимиз керак».** Қўйилаётган талаб маҳаллий ҳокимият вакиллари ўз-ўзини бошқариш ташкилотлари, ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимларига алоҳида масъулият юклайди.

Ҳаким САТТОРИЙ.

Чуст туманидаги «Сабзазор» жамоа хўжалиги далаларида астойдил қилинган меҳнат, ота-боболар тажрибаси қўл келди — ғўзалар шонага кирди. Айниқса, хўжаликнинг Ваҳобжон Таваккалов етакчилик қилаётган 2-бригада пахта далалари кўрган кишининг кўзини қувнатади. Бригада аҳли бу йил 64 гектарга чигит қадаган эди, ҳаммаси бир текис униб чиқди ва шоналади. Бригадада бундан ташқари 113 гектарга ғалла, 14 гектарга беда, 40 гектарга боғ майдони ҳам бор.

Суратларда: бригада саркори Ваҳобжон Таваккалов ва унинг тасарруфидаги пахта майдонлари.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган суратлар.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

СУВ ЧЕКСИЗ ИМКОНИЯТ, ФАРОВОНЛИК МАНБАИ

Сув — бу яшаш манбаи, дастурхон тўкинлигию, ризқ бутунлиги мезони. Сув ҳамма даврларда юксак қадрланган, оби-ҳаёт, дея эъзозланган. Бу муқаддас ақидалар бизнинг давримизда ҳам ўз қадрини йўқотгани йўқ. Орол денгизининг суви кундан кунга камайиб, ерларнинг шўрланиш даражаси тобора ошиб, Оролбўйи минтақасида яшаш инсон ҳаёти учун хавфли бўлиб қолаётган айни кунларда ҳам сув қадри аввалгидан-да муҳимроқдир.

Қишлоқ ва сув хўжалиги фахрийси, умрининг қарийб эллик беш йилини республикада сув иншоотларини лойиҳалаш ҳамда қуриш ишларига бағишлаган инсон, техника фанлари номзоди Қаюм ОДИЛОВ билан суҳбатимиз суғориш майдонларининг ҳозирги мелиоратив ҳолати, уни яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида бўлди.

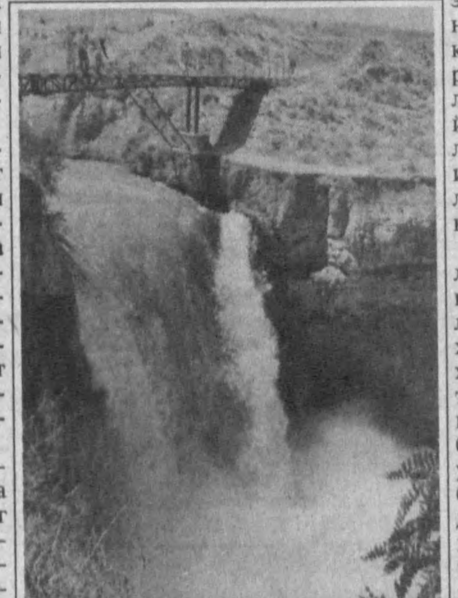

— Ер бойликлари ҳаётимиз юраги бўлса, сув ва суғориш тармоқлари унинг қони ва қон томирларидир. Демакки, мавжуд имкониятлар доирасида сувдан тежамкорлик билан фойдаланиш зарур. Эътироф этиш керак, сўнгги ўттиз беш йил ичида сувдан режасиз фойдаланилгани сабаб, Орол ҳалокат ёқасига келиб қолди.

Ўтган йили биргина Тошкент вилоятида 1,73 куб километр, Андижон вилоятида 1,92 куб километр сув бемаврид сарф қилинган. Республика бўйича эса жами 12,84 куб километр сув исроф бўлган. Ваҳоланки, ташлаб юборилган 12,84 куб километр сув билан 1300 минг гектар ерни суғориш мумкин эди. Энди мазкур ердан бир йилда қанча даромад олиш мумкинлигини ҳисоблаб кўраверинг.

Вилоятлар бўйича сув тақсимоти масаласига келсак, аввало шу нарсани аниқ билишимиз керакки, суғориш майдонларининг мелиоратив ҳолатини тасвирловчи ер ва сув кадастрларини ишлаб чиқиш республика вилоятларида сувга бўлган эҳтиёжни аниқлаш имконини беради. Шу пайтга қадар амалда бўлган гидромодул ҳозирги кун талабига жавоб бериши қийин. Демак, ҳар бир вилоятнинг ер тузилиши, иқлими ва бошқа шароитларини ҳисобга олиб иш юритиш талаб этилади.

Назаримда, ҳар бир вилоят, туманда суғориладиган майдонларнинг тузилишини, шўрланиш даражаси ва ҳоказоларни ҳисобга олган ҳолда сув тақсимотини ҳисоблаб чиқиш лозим. Зеро, бирор бир туман ёки хўжалик учун қанча миқдорда сув берилаяпти ва ундан фойдаланиш қандай, аниқлаш мушкул. Лойқа сувлар қуйилавериб, сув омборларининг ҳажми қисқарган. Гидротехник иншоотлар, каналлар, сув ўлчаш ускуналари таъмирталаб.

Агар биз ички имкониятларимиздан омилкорлик билан фойдаланиб, сув исрофгарчилигига барҳам берсак, ўйлайманки, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада яхшилаган, бу билан дастурхон тўкинлигини таъминлаган бўламиз.

«Халқ сўзи» мухбири
Мавжуда ТОЖИБОЙ қизи ёзиб олди.

Кириш бепул

АРАБ САВДО КЎРГАЗМАСИ

Барча учун очиқ

Ҳам кўп ... Ҳам яқингинада

Агар бутунлай янги, эътиборингизни бирдан жалб этадиган ва кутилмаган нарсаларни кўришни истасангиз

Ўзбекистон пойтахти — Тошкент шаҳрида шу йил 28 май — пайшанбадан то 31 май — якшанбагача бўладиган

АРАБ САВДО КЎРГАЗМАСИга

ташриф буюринг !

100 дан ортиқ ихтисослашган компания сиз билан ҳамкорлик ва тижорат қилишни истайди.

Маҳаллий фирмалар ҳам бу кўргазмада иштирок этишлари ва ундан ўзлари учун ўрин сотиб олишлари мумкин.

Маълумот учун тел./факс: (3712) 54-90-44.

NEW Fields

So much...so close

«Ўзэкспомарказ»,1-павильон.

Logo of UzExpo Centre

879

ПРОКУРОР НАЗОРАТИ

БОШОҚЛАР ДОНГА ТЎЛМОҚДА:

БИР МИСҚОЛИ ҲАМ НОБУД БЎЛМАЙДИ

Мамлакатимизда 7 йилдирки, ғаллазорлар йилдан-йилга кенгайиб, дон етиштириш тобора ортиб бормоқда.

Наманган вилоятида бу йил 70 минг гектар майдонда ғалла етиштирилмоқда. Вилоят деҳқонлари сидқидилдан меҳнат қилишяпти. Уларнинг пешона тери эвазига далаларда буғдойлар тўла униб чиқиб, барвж ривожланмоқда. Эндигина бошоқ чиқариб шамолда тебранаётган буғдойзорларни кўриб баҳри-дилингиз очилади. Бугунги кунда унинг бир тупини ҳам нобуд қилмай пишириб олиш ва ғалла экилган майдонларни қўриқлашда деҳқонларга ёрдам бериш энг муҳим вазифалардан бири.

Вилоят прокуратураси ана шу мақсадда барча чора-тадбирларни кўрмоқда. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Қишлоқ хўжалик экинлари пайҳон қилинишига қарши курашни кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори жойларда қандай бажарилаётгани юзасидан қатъий назорат олиб бормоқда. Баъзи жойларда қишлоқ хўжалик экинлари, айниқса, ғаллазорларни чорва томонидан пайҳон қилинишига йўл қўйилаётгани аниқланди.

Масалан, Поп туманидаги «Ғурумсарой», «Машъал», Мингбулоқ туманидаги Амир Темур номли жамоа хўжаликларининг экин майдонларига, яъни, ғаллазорларига айрим фуқаролар чорва молларини ҳайдаб юбориш ҳоллари содир бўлмоқда. Ана шундай фактлар аниқланиб, ҳар икки туман прокурорлари қарорлари билан 10 дан ортиқ фуқаролар маъмурий жавобгарликка тортилдилар ва хўжаликларга келтирилган зарар тўла ундириб берилди. Янгиқўрғон туманидаги Т. Неъматов номидаги ширкатлар уюшмаси экин майдонлари пайҳон қилинганлиги аниқланди. Шунингдек, Наманган туманида фуқаро А. Бекмирзаев, М. Маҳкамов, А. Раҳимов ва О. Холматовнинг беш қорамоли «Пахтаобод» жамоа хўжалигининг 3- ва 5-бригадаларига қарашли буғдойзорда юрган пайтида ушланди. Мол эгаларига нисбатан тегишли чоралар кўрилди.

Менимча, бу ерда фуқароларга нисбатан кўрилган маъмурий чоралар ёки улардан ундириб олинган зарарлар ҳақида эмас, балки энди пишиб етилаётган буғдойзорни оёқ ости қилиб, пайҳонгарчиликка йўл қўйилаётгани ғоят ачинарли. Негаки, буғдой бошоқ чиқаргунга қадар озмунча меҳнат сарфланмаган. Бу бободеҳқоннинг пешона тери, тинимсиз меҳнати маҳсули. Афсуски, айрим фуқаролар ана шу меҳнатни қадрлашмаяпти. Энг ачинарлиси, ризқ-рўзимиз бўлган буғдойни — нонни чорва ҳайвонларига едириб, оёқ ости қилинишига йўл қўймоқда. Ҳатто, айрим кишилар ўз манфаатлари йўлида ғаллазорларни бузиб, ўрнига бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари экиб олганларини қандай баҳолаш мумкин. Масалан, Учқўрғон туманидаги Яккатут маҳалласида яшовчи фуқаро Тожимаҳал Ҳамидов «Янгиобод» жамоа хўжалигига қарашли 10 сотихдан ортиқ буғдойзорни бузиб, ўз эҳтиёжи учун картошка эккан. Мазкур ҳолат аниқланиб, Т. Ҳамидовга нисбатан жиноий иш қўзғатилди.

Юқорида қайд этилган бундай салбий ҳолатларнинг келиб чиқишига хўжалик раҳбарлари кайфиятидаги ўзибўларчилик, эътиборсизлик сабаб бўлмоқда. Уларнинг бепарволиги, экин майдонларида етарли назорат ўрнатмагани сабабли, ана шундай бошбошдоқлик, талон-торожликка йўл қўйилган. Негаки, бу жойларда далаларга кузатиш пунктлари ўрнатиш, дала қоровуллари белгилаш, аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилмаган. Бундай ҳолатни Уйчи туманидаги «Бирлашган», «Қизилравот», Чуст туманидаги «Дамобод», Тўрақўрғон туманидаги «Ибрат» номли хўжаликларда ҳам кўриш мумкин.

Кўп ҳолларда қонунбузилиш ҳолатлари содир бўлган жойларда фуқароларга нисбатан кўрилган чора-тадбирлар ҳам таъсирли эмас. Жумладан, Чуст туманидаги «Чуст» ижара хўжалиги раҳбарлари томонидан қабул қилинган қарорлар протест билан бекор қилинди. Поп туманидаги Уйғур, Пахтаобод қишлоқ фуқаролар йиғини (раислари А. Довудов, Т. Абдуллаев) томонидан экинлар пайҳон қилинишига қарши кураш борасида айбдор шахсларни маъмурий жавобгарликка тортишда қонун талаблари бузилган. Улар чорани амалдаги қонунчилик нуқтаи-назаридан эмас, балки, ошна-оғайнигарчиликдан келиб чиқиб қўллаганлар.

Бундай қонунбузилишларга Косонсой, Мингбулоқ, Наманган, Уйчи, Норин, Чортоқ, Янгиқўрғон туманлари қишлоқ фуқаролар йиғинларида ҳам йўл қўйилмоқда.

Айни пайтда вилоят прокуратураси ҳуқуқни муҳофаза қилиш ҳамда доимий назорат идоралари билан ҳамкорликда бутун диққат-эътиборни пишиб етилаётган ғалла ҳосилини йиғиштириб олиш, ташиш ва сақлаш ишлари қандай олиб борилаётганига қаратмоқда. Ғалла ташиш транспортларининг созлиги, омборхоналарнинг тайёрлиги доимий назорат қилинмоқда. Бундан кўзда тутилган мақсад — ғалланинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай йиғиштириб олиш, исрофгарчилик ва ҳар қандай талон-торожликларга қарши кескин кураш олиб боришдан иборатдир.

Баҳодир САИДОВ,
Наманган вилоят прокурорининг 1-ўринбосари,
адлия маслаҳатчиси.

БОЖХОНАДАН ДАРАКЛАР

ШАҲРИМИЗ ДАРВОЗАБОНЛАРИ

Юртимиз иқтисодий хавфсизлиги ва ички бозорини ҳимоя қилишда, товар-моддий бойликларимизни четга олиб чиқиб кетилишининг олдини олишда божхоначиларнинг хизмати катта. Шу ўринда, «Тошкент-Аэро» ихтисослаштирилган божхона комплекси (ИБК) ходимларининг меҳнати ҳам эътиборга лойиқ. Яқинда уларнинг ҳисобот йиғилиши бўлиб ўтди. «Тошкент-Аэро» ИБК раҳбари, божхона хизмати полковниги Садирхон Носиров маърузасида айтилганидек, 1998 йилнинг ўтган 4 ойи ичида аэрокомплексда 1 миллиард 110 миллион сўмлик божхона тушумлари ундирилди. 3231 та божхона юк баённомалари расмийлаштирилиб, 13.329 тонна юк божхона кўригидан ўтказилди. Божхоначилар хорижий валюталар, жумладан, АҚШ долларини ноқонуний олиб кетиш бўйича 46, Россия рубли бўйича 6 та ҳолатни қайд этишди. Шулардан 16 та ҳолат бўйича жиноий иш қўзғатилди.

Ҳисобот йиғилишида «Тошкент-Аэро» ИБК кадрлар бўлими бошлиғи, божхона хизмати подполковниги Рамзиддин Низомов Президентимизнинг Олий Мажлис XI сессиясида сўзлаган нутқидан келиб чиқиб, божхона органларининг вазифалари тўғрисида маъруза қилди. Нотиқ ҳозирда мамлакатимизга четдан контрабанда, ноқонуний йўллар билан диний экстремизм, сепаратизм ва ақидапарастлик ғоялари билан йўғрилган матбаа нашрлари — китоб, журналлар ҳамда фото, аудио, видео кассеталари, ёшларимизнинг хулқи ва ахлоқини бузадиган турли хилдаги парнографик суратларнинг кириб келишини тўхтатиб қолишдек масъулиятли ишлар турганлигини таъкидлади.

Пойтахт аэропорти — шаҳримиз дарвозаси. Бу ерда ҳозирда минглаб йўловчиларга хизмат кўрсатилмоқда. Шу боисдан, божхоначиларга билим савиясини, янада ошириш, йўловчилар билан хушмуомалада бўлиш, контрабандага қарши кураш, ноқонуний йўллар билан чиқиб кетаётган валюталарни тўхтатиб қолиш, ўз ишига ҳалол, виждонан ёндошиш борасида қатор кўрсатмалар ҳам берилди.

Неъматулло МУҲАМЕДОВ.

Republican Trade and Exhibition Centre UZEXPOCENTRE

МИНИТЕХ'98

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги

Сизни

"ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ВА ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ МОЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БЎЙИЧА ИХЧАМ УСКУНА ВА МИНИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР"

халқаро кўргазмасига таклиф этади.
Кўргазма 1998 йил 26—30 май кунлари РСКМ "Ўзэкспомарказ"да бўлади.
Манзил: Тошкент ш., Амир Темур кўчаси, 107.

Кўргазманинг ишлаш вақти:

сешанба	26 май	11.00-18.00
чоршанба	27 май	10.00-18.00
пайшанба	28 май	10.00-18.00
жума	29 май	10.00-18.00
шанба	30 май	10.00-18.00

681

Ўзбекистон телерадиокомпанияси жамоаси республика телевидениеси Кинокўрсатувлар бош муҳаррирлигининг бош режиссёри
Соли РАҲИМҚУЛОВнинг
вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари, қариндош-уруғлари ва дўстларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон телерадиокомпанияси республика радиоси жамоаси радио уйининг кадрлар бўлими бошлиғи С. И. Қодирова ва «Спорт» бош муҳаррирлигининг бош муҳаррири Ш. Муҳаммаджоновларга акалари
Шуҳрат ШОРАҲМЕДОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этадилар.

Республика ихтисослаштирилган акциядорлик-тижорат банки «Ғаллабанк» жамоаси банкнинг бўлим бошлиғи Фарҳод Наримоновга волидаи муҳтарамаси
Лутфихон аянинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика ихтисослаштирилган акциядорлик-тижорат банки «Ғаллабанк» жамоаси банкнинг етакчи мутахассиси Раъно Мирзараҳимовага волидаи муҳтарамаси
Меҳринисса ая ЖАББОРОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Автомобиль йўллар институти ректорати ва жамоат ташкилотлари «Ўзавтотранстехника» ИИБ Бош директори Ж. Рўзиевга онаси
МАРЯМ аянинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент вилояти Янгийўл тумани «Тинчлик» жамоа хўжалиги бошқаруви ва касаба уюшмаси жамоа хўжалиги фахрий раиси Маҳмуд Исматовга умр йўлдоши
Лазокат ИСМАТОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

СПОРТ

Халқаро мусобақа тугади

«Юнусобод» спорт мажмуида эркин ва юнонча-римча кураш бўйича Ўзбекистон «Мустақиллик кубоги» учун иккинчи халқаро турнир ниҳоясига етди. Унда 14 давлатдан 184 нафар полвон иштирок этди.

Дастлабки икки кун давомида қаттиқ рақобатга дош бериб, олий мукофот учун курашиш ҳуқуқини қўлга киритганлар мусобақанинг якунловчи босқичида ўзаро беллашдилар.

— Ҳозирги мусобақа иштирокчиларини мен олдин фақат телевизорда кўрган эдим, — деб эътироф этади 130 килограммлик вазн тоифасида юнонча-римча кураш ғолиби, ўзбекистонлик Шермуҳаммад Қўзиев. — Бундай йирик мусобақа мустақил Ўзбекистонда ўтказилаётганидан бахтиёрман. Бу турнирнинг Катта олтин кубоги жаҳон спорти усталари учун улкан мукофотдир.

Қирғизистонлик полвон Раатбек Санатбоев ҳам ўз вазн тоифасида ғолиб бўлди.

— Ўтган йили фақат эркин кураш бўйича мусобақа ўтказилган, юнонча-римча кураш билан шуғулланганим сабабли унда иштирок эта олмаган эдим, дейди у. — Бу йилги мусобақага келиб, ўтган йили турнир қандай якунланганини, мамлакатингиз Президенти ва ҳукуматининг спорт тўғрисида қилаётган ғамхўрлигини яхши билиб олдим. Ҳақиқатан ҳам, «Юнусобод» спорт мажмуи каби спорт иншоотлари билан ривожланган камдан-кам мамлакатларгина мақтана олади.

Мусобақа очилишига бағишланган тантанали маросимда республикангиз Бош вазирининг ўринбосари, мусобақа ташкилий қўмитаси раиси Алишер Азизхўжаев келгуси йилда Тошкентда эркин ва юнонча-римча кураш бўйича Осиё чемпионати ўтказилишини маълум қилди. Унда дунёдаги энг кучли полвонлар иштирок этади, деб ўйлайман.

Ўзбекистонлик полвонлар Дилшод Орипов, Адҳам Очилов, Сагит Катиновасов ва Георгий Кайсимов, қозоғистонлик Мзитор Манукян, грузиялик Хвича Бичинашвили билан Элдор Курталидзе, россиялик Магомед Азизов, Таймуроз Урусов ва Геннадий Лалиев, белоруссиялик Владимир Копитов ва Анатолий Федоренко ҳамда эронлик Муҳаммадали Ганжабий ҳам эркин ва юнонча-римча кураш бўйича мусобақа ғолиби бўлди.

Норасмий команда биринчилигида бешта олтин, олтита кумуш ва еттита бронза медални қўлга киритган Ўзбекистон командаси ғолиб бўлди.

— Полвонлик анъаналари билан машҳур бўлган Ўзбекистонда яшовчи спортчиларнинг муваффақияти мен учун кутилмаган воқеа эмас, — деди мусобақа тугаганидан сўнг бўлиб ўтган матбуот анжуманида Халқаро кураш федерациясининг вакили Степан Казарян. — Мусобақа бундай юксак даражада ташкил этилганига қойил қолдим. Шубҳасиз, бу турнир бешта кучли мусобақа қатори ҳақли равишда «Гран-при» тоифасига киради. Бунда мамлакатингиз Президенти, ҳукумати, Давлат спорт қўмитаси, Ўзбекистон полвонлар уюшмаси ва республика эркин кураш федерациясининг хизмати катта.

Буларнинг барчаси мамлакатингиз XXI асрни эркин ва юнонча-римча кураш бўйича жаҳон чемпионати ўтказиладиган давлат сифатида кутиб олишига бўлган ишончимни мустаҳкамлайди.

Ғолибларни мукофотлаш маросимида Грузиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Гиви Абдушелешвили ва Эроннинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Муҳси Покойин иштирок этди.

СУРАТЛАРДА: мусобақанинг финал босқичидан лавҳалар. М. АМИН ва А.РИСҚИЕВ олган суратлар. (ЎзА)

КЕЛАЖАККА ЭЛТУВЧИ ЙЎЛЛАР

Улар бундан 11 йил муқаддам мактаб остонасига илк бор қадам қўйган ўғил-қизлар эдилар. Бугун эса ўрта мактабни тугатиб, юраклари тўла орзу-умидлар билан бировлари олий ўқув юртига ўқишга кирмоқчи, яна бировлари касб-ҳунар ўрганмоқчи. Мақсадлари эса ягона, элюрт учун хизмат қилиш. Бу ҳақда уларнинг ўзлари — Тошкент шаҳридаги 282-ўрта мактаб битирувчилари Авиасозлар маданият саройида бўлиб ўтган сўнгги қўнғироқ тантаналарида мароқ билан сўзлашди. Қаранг, суратчи В. ПОРТНОВ расмга туширган 11-«А» синфининг бир гуруҳ йигит-қизларининг кулиб турган чеҳралари-ю нур порлаган кўзларига бир қаранг. Улар келажакка элтувчи йўллардир.

ОБ-ҲАВО

Гидрометеорология Бош бошқармасининг хабар қилишича, 26 майда республика ҳудудида ҳавонинг ўзгариб туриши кутилади, айрим туманларда қисқа муддатли ёмғир ёғиши, момақалдироқ бўлиши мумкин. Момақалдироқ пайтида шамол кучайиб, тезлиги секундига 15-20 метрга етади.

Қорақалпоғистонда ва Хоразм вилоятида кечаси 12-17, кундузи 23-28 даража иссиқ бўлади.

Бухоро ва Навоий вилоятларида кечаси 19-24, кундузи 31-36 даража иссиқ бўлади.

Самарқанд, Жиззах, Сирдарё ва Тошкент вилоятларида кечаси 16-21, кундузи 28-33 даража иссиқ бўлади. Пойтахт вилояти тоғли туманларида кечаси 10-15, кундузи 16-21 даража иссиқ бўлади.

Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларида кечаси 20-25, кундузи 31-36 даража иссиқ бўлади.

Фарғона водийсидаги вилоятларда кечаси 15-20, кундузи 25-30 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда кечаси 17-19, кундузи 29-31 даража иссиқ бўлади.

(ЎзА)

Ўқинг, қизиқ

МИНГЛАР, МИЛЛИОНЛАР, МИЛЛИАРДЛАР...

Дунё миқёсида йилдан-йилга шаҳар аҳолисининг сони шитоб билан ўсиб бораяпти. Одамлар қишлоқдан кўра шаҳарда яшашни афзал билаётир. Бу XX аср инсоният тийнатига сингдирган «комфортга интилиш» тамойилининг ғалабасидир. 1950 йилдан 1995 йилгача дунё бўйича шаҳарда истиқомат қиладиганлар 250 фоизга, қишлоқ аҳолиси эса бор-йўғи 75 фоизга кўпайган. БМТ маълумотларида қайд этилишича, бугунги кунда жаҳон аҳлининг 45 фоизи (2,58 миллиард киши) шаҳарлик ҳисобланади. 2005 йилга бориб бу кўрсаткич 50 фоизни ташкил қилар экан.

Келгуси ўн йил ичида дунё аҳолисининг ярмидан кўпи шаҳарда яшай бошлайди. Шунга яраша мегаполислар ҳам янада улканлашиб боради. Янги асрда Ҳиндистоннинг кино маркази — Бомбей аҳолиси жиҳатидан дунё шаҳарлари ичида 6-ўриндан 2-ўринга чиқиши мумкин. Бу пайтга бориб унинг аҳолиси 18,9 миллион кишини ташкил этади. Ҳозир эса аҳоли сони бўйича Токио дунёда биринчи ўринни эгаллайди. Унинг нуфузи 26,5 миллиондан зиёд.

2010 йилга бориб дунёдаги 15 та мегаполис шаҳарлар ичида Осиё минтақасининг улуши 9 тадан 11 тага ортади. Лотин Америкасида эса аксинча - мазкур рўйхатга кирувчи шаҳарлар сони 4 тадан 2 тага камаяди.

ТЕНДЕР ТАКЛИФНОМАСИ

1998 йил 26 майда чиқарилган CBRU98002 - таклифнома

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки

ушбу таклифнома орқали Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг янги биносидаги штаб-квартирада локал ҳисоблаш тармоғини (ЛҲТ) яратиш асосидаги ишларни амалга ошириш учун тендер (танлов савдоси)нинг очилишини

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Тендер қуйидаги гуруҳлардан иборат:

А гуруҳи: ЛҲТнинг фаол жиҳозлари;

Б гуруҳи: интеграллаштирилган кабель тизими жиҳозлари;

В гуруҳи: монтаж ишлари ва жиҳозларнинг дастурий таъминотини инсталляциялаш.

1. Контрактнинг асосий шартлари:

a) Тендер иштирокчиси ўзининг танлов таклифида учала гуруҳ бўйича интеграллашган ечимни тақдим этиши лозим. Монтаж ишларини бажариш ва жиҳозларнинг дастурий таъминотини инсталляциялаш, шунингдек, мажбуриятлар кафолатини таъминлаш учун ягона масъулият асосида битта маҳаллий фирма жалб этилиши зарур;

b) Ғолиб чиққан иштирокчи контракт имзолангунга қадар бир ойдан ошмаган муддат ичида бутун тизим ва унинг қисмлари, вазифалари ҳамда таъминотнинг зарур турлари бўйича лойиҳа ечимларини ўзида мужассамлаштирган техник лойиҳани ишлаб чиқиши ва уни Ўзбекистон Республикаси Марказий банки (бундан кейинги ўринларда «ЎзРМБ» деб номланади) билан келишиши шарт;

c) **А** ва **Б** гуруҳлари бўйича тўловлар АҚШ долларида амалга оширилади;

d) **В** гуруҳи бўйича тўлов миллий валюта - сўмда амалга оширилади;

e) Жиҳозни етказиб бериш ва монтаж ишларини бажариш муддати: контракт тузилган вақтдан бошлаб уч ой давомида;

f) Жиҳоз учун тўлов жиҳоз ЎзРМБ омборхонасига келтирилганидан сўнг 15 банк иш куни ичида амалга оширилади;

g) Монтаж ишлари учун ҳақнинг 15 фоизи олдиндан тўланади, 85 фоизи эса бажарилган ишлар далолатномаси имзоланганидан кейин тўланади;

h) Фаол жиҳозларга кафолатли хизмат кўрсатиш муддати камида беш йил. Кафолатли хизмат кўрсатиш жиҳоз ўрнатилган жойда амалга оширилиши лозим;

i) Етказилиб бериладиган барча жиҳозлар Ўзбекистон Республикаси Давлат стандарти сертификатига эга бўлиши шарт.

2. Иштирок этишни хоҳловчилар тендер ҳужжатлари бўйича қўшимча маълумотларни Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Ахборотлаштириш департаменти бошқарма бошлиғи

СНЕГОВ Владимир Михайловичдан олиши мумкин. Манзил:
Ўзбекистон Республикаси,
Тошкент шаҳри, 700001,
Ўзбекистон шоҳ кўчаси 6,
Телефон: (371) 1336088
Факс: (371) 1526906

3. **1998 йил 27 майдан** бошлаб тендер ҳужжатлари мажмуи қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган барча иштирокчилар томонидан юқорида кўрсатилган манзил бўйича талабнома юборилганидан сўнг 200 АҚШ доллари миқдорида қайтарилмайдиган воситачилик ҳақи тўланганидан кейин харид қилиниши мумкин. Ўзбекистонлик иштирокчилар (резидентлар) тўлов кунидаги Марказий банк курси бўйича сўмларда эквивалент суммани тўлаши лозим. Тўловлар Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тошкент шаҳар Бош бошқармасининг ҳисоб-китоб марказидаги **29896000400000014036** ҳисоб рақамига ўтказилиши лозим - МФО **00014.** Тўлов мақсади устунида «CBRU98002-сонли тендер ҳужжати учун воситачилик ҳақи» деб кўрсатилсин. Хорижий иштирокчилар (норезидентлар) учун тўловлар **DEUTSCHE BANK AG, Frankfurt Am Main, Taunusanlage 12, D-6000, Frankfurt Am Main 1. Telex: 40751-333 EB D, Fax: 41730200, SWIFT-код: DEUTDEFF № 949775100** ҳисоб рақамга ўтказилиши лозим. Воситачилик ҳақи барча банк хизматлари чегириб ташлангач, 200 долларни ташкил этади.

Пластик карточкага эга бўлган хорижий иштирокчилар воситачилик ҳақини чет эл валютасида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Тошкент шаҳар Бош бошқармасининг ҳисоб-китоб марказидаги **29896840900000014037** ҳисоб рақамга Ўзбекистон Республикаси ТИФ миллий банкидаги **20802840400000001003** вакиллик ҳисоб рақами орқали ўтказиши мумкин.

Ҳужжатлар савдолар иштирокчисининг вакили томонидан шахсан юқорида кўрсатилган манзил бўйича бевосита Марказий банкдан олиниши мумкин ёки буюртма авиапочта ёхуд курьерлик хизмати орқали савдоларда иштирок этиш учун берилган талабномада кўрсатилган почта манзилига юборилади.

4. Барча танлов таклифлари бай пули 30.000 (ўттиз минг) АҚШ долларига, маҳаллий иштирокчилар учун тўлов кунидаги Марказий банкнинг курси бўйича сўмлардаги эквивалентига тенг бўлган, тендер учун таклиф этилган шаклда тўлдирилган битимлар илова қилиниши керак. Мазкур сумма, барча банк хизматлари ҳақи чегириб ташлангач, **1998 йил 8 июлгача** юқорида кўрсатилган ҳисоб рақамларнинг бирига ўтказилиши лозим. Тўлов мақсади устунида «CBRU98002-сонли тендер учун бай пули» деб кўрсатилиши керак. Танлов таклифларини беришда тасдиқловчи банк ҳужжати тақдим этилиши шарт.

5. Танлов таклифлари ёпиқ ҳолда икки нусхада тақдим этилиши керак. Биринчи нусха устига «Асл нусха», иккинчисининг устига эса «Нусха» деб ёзилиши лозим.

6. Барча танлов таклифлари Марказий банкка юқорида кўрсатилган манзил бўйича **1998 йил 10 июль** куни маҳаллий вақт билан соат **14** гача топширилиши керак. Тушган таклифлар унда қатнашишни хоҳловчи иштирокчиларнинг вакиллари иштирокида очилади.

7. Жиҳоз мураккаблиги ва уни белгиланган вақтда етказиб бериш лозимлиги туфайли тендернинг бўлажак иштирокчилари ўз таклифларини беришдан олдин тендер ҳужжатларини ўзларининг контрактни бажариш имкониятлари ва тендер ҳужжатларида кўрсатилган бошқа малака шартларига мос келиши нуқтаи назардан ўрганиб чиқишлари назарда тутилган.

8. Контракт тақдим этган иштирокчи барча тегишли экспорт қоидаларига бўйсиниши ва экспорт учун зарур бўлган лицензияни олиши керак.

9. Савдолар ҳужжатларининг учинчи шахсларга берилиши тақиқланади.

689

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, туризм, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 019. 35059 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.
Таҳририятга ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

© МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — Н. Жалил.
Навбатчи — Ф. Сапаев.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди: 23.35 1 2 3 4 5 6